

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Evsebivs || De Euangelica pr[a]eparatione

Eusebius <Caesariensis>

[Augsburg], 1522

VD16 E 4299

De Græcorum theologia Cap. ij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34477

dem siue sponte siue inuitis quisquam necauerit, morte puniunt. Præterea in quacunq; domo canis mortuus fuerit, omnes qui eam habitant, uniuerso corpore, raso, magno luctu afficiuntur, nec uino aut tritico ceterisque ad uictum necessarijs, quæ in ea domo recondita fuerunt, uti amplius licet. Alunt autem Apyn quidem Memphidæ, Mneuin in Eliupoli, Hircum in Medente, Crocodillum in palude, Miridos reliquasq; feras in locis atris, simillam aut pulstem lacte coctam afferentes, & bellaria melle commixta, & anserinas carnes tam elixas, quam tostas. Cum masculis autem animalibus fœminei quoq; sexus, summa specie simul nutriunt, quæ pellices appellant. Cum uero apis mortuus fuerit, magnificeq; sepultus, quosque similem inueniant, in perpetuo luctu sunt, quem simul ac inuenerunt, ad urbem Nili statim adducunt, quãdo solum mulieribus uiuere ipsum licet. obuiam namq; factæ sublati uestibus, genitales partes ei ostendunt, nec unquam postea hunc deum mulieribus aspicere licet, in quem afferunt animam Osiridos post mortem traductam fuisse. Hæc illa est Aegyptiorum turpis impietas potius quam theologia, aduersus quam aliquid dicere cum per se iaceat, turpe duco, quã merito contemptissimus atque despuimus, a tantis malis nõ nisi a salutari & euangelica doctrina, quæ obsecatos mentis oculos, per fidem illuminauit, liberati uerum honestiores harum nugarum, & quasi naturales rationes paulopost simul cum græcarum fabularum interpretatio- ne facilius enodabimus. Hoc igitur modo, antiquissimæ temerarięq; Phœnicum & Aegyptiorum superstitionis, omnium gentiũ turpis theologia plena est. Verum de Græcorum quoque theologia, qui simulachris & mysterijs simili quodam ut ægyptiũ pacto utuntur, modo dicamus, quam qui uniuersam collegit historiam, in tertio & quarto uolumine diligentissime cõscripsit, facto a Cadmi ætate initio, Cadmum autem post Mosem fuisse ab exquisitissimis gentium annalibus, loco suo demonstrabimus, ut aperte pateat Mossem maiorem natu, quam Græcorum deos fuisse, Siquidem post Cadmum dii emerferunt, quem non paucis annis Moses superauit. Sed iam Diodori uoces audias.

De Græcorum Theologia.

CAP. II.

d Cadmũ

CAdmum Agenoris filium ex Phoenicia dicunt, ad quaerendam Europam, quae fuit a Ioue rapta, a rege missum fuisse, nec inuenientem in Boetiam tandem deuenisse, ac Thebas ipsi aedificasse. Cumque Armoniam Veneris filiam in uxorem duxisset, Semelem & sorores eius ex ea genuisse. Amoribus autem Semeles Ioue capto ac exorato, tanquam ad Iunonem diuino ad eam modo accedere, non tulisse fulgura atque tonitrua mulierem, sed abortu edito puero, igne ipsam flagrasse, a Ioue autem Mercurium accipisse puerum, eumque ad speiuncas Nises, quae inter Phoeniciam & Nilum sita est, transmisisse. Hoc pacto a nymphis educatum, Dionysium uini & uitis usum atque plantationem homines docuisse, inuenisse quoque coctionem ex ordeo confectam, quam ceruisiam appellant, hunc cum exercitu non uirorum solum, sed etiam mulierum orbem lustrasse, iniustis atque impijs hominibus atrociter punitis. Fuisse tamen hastis Thyrso ornatis armatas mulieres, musas etiam omnes secutas fuisse uirginitate, omnique doctrinae genere florentes, quae tripudijs & cantu Deum permulcebantur. Paedagogum ei Silenum fuisse, cuius consilij uirtutem fuit complexus. Mitra uero caput ei ligari propter dolores, qui fumante uino, caput aggrediuntur. Bimatrem autem appellatum, quoniam ex uno patre & a duabus matribus procreatus fuisse uidetur. Ferulam ei in manu tradunt, quia cum non permixtum aqua uinum homines biberunt, ac in furorem uersi, alter alterum baculis caederent, unde nonnulli moriebantur, pro lignis ferula uti persuasit. Bacchum a bacchis uocatum fuisse. Leneum, quoniam leneus graece, torcular latine appellatur. Bromium a bromo, id est ignis sonitu, qui cum ab ortu aedere, insonuit, Satyri quoque eum dicuntur secuti fuisse, qui saltando & tragice canendo, uoluptatem ei efferebant. Ab hoc primo theatrum, & musicam fuisse harmoniam inuentam. Haec de Dionysio traduntur. Musas uero Iouis, Caeli, & Terrae filias opinantur, quas plurimi uirgines fuisse confingunt, & sic appellatas, quoniam Myn graece, honesta bonaque doctrina instituere significat. De Hercule autem haec Graeci asserunt. Acrisij filia Danae, Ioui Persea genuit, Persea Andronae Electriona peperit, ex quo Alcumena est procreata, cui se Iupiter triplicem nocte commisit, non cupiditate, ut plerisque alijs

multi

mulieribus, sed liberorum procreandorum gratia. Quamobrem cum Iuno Zelotypia exarsisset, Alcumenæ quidem partum retardauit. Euristea uero uel ante tempus in lucem ædedit, quod fecit, quia prædixisse Iouem audiuerat illo die ex Perfidarum genere regem nasciturum. Herculem vero Alcumenæ lunonem formidatis exposuit, cui Iuno Minerua suadente, mamillam præbuit, & a puero uehementius quam ætas patiebatur attracta mamilla, Iuno commota, duos ad necem pueri misit dracones, ille autem nullo modo territus, alterum altera manu dracones ex collo apprehensos interfecit. Aesculapium Apollinis atque Phoronidos filium fuisse aiunt, adeoque medicinæ artibus excelluisse, ut ab incurabili morbo multos liberaret. Ea re Iouem commotum, fulmine ipsum interemisse, cuius morte irritatum Apollinem Cyclopa a quibus fulmen illud Ioui constructum fuerat interfecisse, unde iratus Iuppiter, ad seruitium Adoneti Apollinem impulit, & hoc modo delicti poenas Apollinem perfoluisse. Hoc in quarto bibliothecæ Diodorus posuit, qui reliquam theologiam ab alijs gentibus Græcos accepisse his uerbis in tertio scribit.

De Atlantorum Theologia.

CAP. III.

PRimum inquit apud eos Cælum regnasse Atlanti asserunt, is quadraginta, ut dicunt, & quinque filios habuit, quorum duos de uiginti Ops castissima, quædam mulier sibi enixa est, quam propter uirtutem, in deos translata[m] terram nominari, filias quoque Cælum habuisse, Basiliam & Cybelem, quam etiam Pandoram uocant. Basiliam quoniam quasi mater fratres enutritisset, matrem appellatam fuisse, & post Cœli mortem Hyperioni fratri nuptam binos liberos, Solem atque Lunam peperisse, Cybeles autem fratres futura formidantes, Hyperiona ingeremisse, Solem ac fluuium Eridanum præcipitasse. Hæc cum Luna sic facta percipisset ab alto seipsam loco deiecisse, matrem autem furore concitatam, crinibus solutis, tympanis & cymbalis bacchantem primo circumuagari, deinde postquam inueniri nullibi poterat, in deos fuisse translata[m] creditum, & aras ei ac templa fuisse constructa, cuius sacra cum tympanis ac cymbalis fiunt, Solem uero atque Lunam, ad luminaria translatos fuisse.

d ij De